

BR. 883, 2. PROSINCA 2024.

Nastavak snažnog rasta i u trećem ovogodišnjem kvartalu

- U skladu s visoko frekventnim podacima, prema prvoj procjeni Državnog zavoda za statistiku, bruto domaći proizvod u trećem je ovogodišnjem kvartalu zabilježio rast od 3,9% u odnosu na isto razdoblje lani. Prema sezonski prilagođenim podacima rast je na kvartalnoj razini iznosio 0,8% a na godišnjoj 4,1%, što je Hrvatsku (opet) svrstalo u sam vrh Europske unije. Struktura rasta nije donijela neka posebna iznenađenja: potrošnja kućanstava porasla je za 5,5% podržana dvoznamenkastim realnim rastom prosječne neto plaće te niskom stopom nezaposlenosti, ali i 15%-tnim rastom gotovinskih kredita. Istovremeno, državna je potrošnja zabilježila međugodišnju stopu rasta od 5,3%, dok su investicije na krilima EU fondova porasle za 9,2%. Podatci o kretanju izvoza i uvoza donose nastavak zanimljivog zaokreta. Naime, već treći kvartal uzastopce robni izvoz bilježi realni rast i to od 6,3%, dok izvoz usluga, u kojima dominira turizam, bilježi realni pad od -1,8%, što je blaža stopa pada od zabilježenih u prva dva kvartala (pri čemu pad zabilježen u prvom kvartalu nije povezan s turizmom, dok u drugom je), no s obzirom da je i u trećem prošlogodišnjem kvartalu već zabilježen pad od -0,5% zasigurno upozoravajući podatak. S obzirom da je istovremeno u trećem kvartalu zabilježen realni rast uvoza za 4,1% (robe +3%, usluge +9,6%), ukupna je neto inozemna potražnja imala negativan doprinos rastu bruto domaćeg proizvoda. Sve u svemu, tijekom prva tri ovogodišnja kvartala bruto domaći proizvod zabilježio je rast od 3,8%, dok bi na razini cijele godine rast mogao iznositi oko 3,6%, obzirom da očekujemo blago usporavanje stope rasta u posljednjem kvartalu. Trenutno raspoloživi podatci sugeriraju nastavak solidnog rasta osobne potrošnje, s obzirom da je realni promet u trgovini na malo tijekom listopada zabilježio međugodišnji rast od 6,7% prema kalendarski prilagođenim podacima, odnosno 7,3% prema izvornim podacima, dok podatci Porezne uprave o iznosima fiskaliziranih računa tijekom studenog sugeriraju nominalni porast iznosa od 9,7%. Istovremeno, industrijska proizvodnja u posljednji kvartal ulazi na krivoj nozi s obzirom da je u listopadu zabilježen pad aktivnosti od -2,1% u odnosu na isti mjesec lani, pri čemu prerađivačka industrija bilježi pad od -1,7% (15 od 24 djelatnosti u minusu), dok proizvodnja električne energije bilježi pad od -2%, a rudarstvo i vađenje rast od 0,4%.
- I nadalje ostajemo pri procjeni da će rast u 2025. godini iznositi oko 2,9%, uz blažu dinamiku rasta potrošnje i investicija, te negativan doprinos neto izvoza s obzirom na

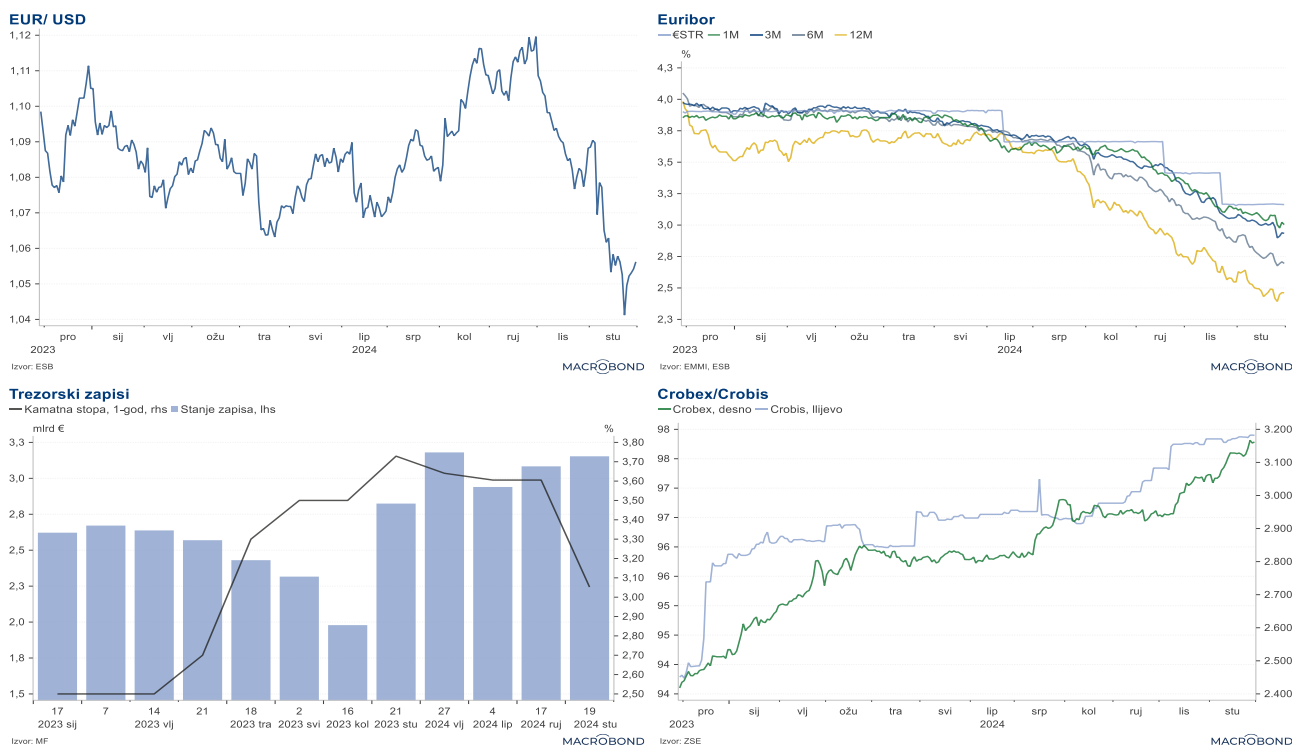
Rast na krilima
osobne potrošnje i
investicija

Usporavanje u 2025.

evidentno problematičan oporavak inozemne potražnje obzirom na razočaravajući sentiment europskog industrijskog sektora i suzdržanu potrošnju, ali i činjenicu da se turizam suočava s određenim izazovima kako na strani ponude tako i potražnje u nastojanju da premaši pred-pandemijske rekorde. Brži i jači od očekivanog oporavak europskog gospodarstva mogao bi pogurati domaći rast, dok bi nastavak sporog i neujednačenog rasta predstavljao negativan rizik, jednako kao i eventualni dodatni šokovi proizašli iz neizvjesnog geopolitičkog okruženja.

- Prema prvoj procjeni DZS-a, stopa inflacije u studenom je prema nacionalnom indeksu na mjesečnoj razini usporila na 0,4% s 1,1% zabilježenih u listopadu, dok je na godišnjoj razini ubrzala s 2,2% na 2,8%. Istovremeno, harmonizirana stopa inflacije zabilježila je stagnaciju na mjesečnoj razini (nakon porasta od 0,8% tijekom listopada) dok je na godišnjoj razini pod baznim utjecajem ubrzala na 4,0% (s 3,6% u listopadu). Ubrzanje ukupne inflacije odražava snažno povećanje cijena energije na godišnjoj razini i to sa -4,4% u listopadu na 0,3% u studenom, dok su preostale komponente zabilježile blago usporavanje godišnje stope rasta: hrana na 5,1% s 5,2%, industrijski proizvodi na 0,7% s 0,8% te usluge na 7,3% sa 7,5% mjesec ranije. Istovremeno je prema prvoj procjeni stopa inflacije u euro zoni u studenom ubrzala na 2,3% s 2,0% u listopadu.
- Euro se odlijepio od dna kako je dolar oslabio prateći kretanje američkih prinosa, no snažnijem rastu zajedničke valute eurozone otpor pružaju očekivanja da će se ESB na prosinačkoj sjednici odvažiti na snažnije spuštanje kamatnih stopa. EUR/USD je tjedan zaključio na 1,0562, što je 1,4% više na tjednoj razini.
- Euribor bilježi pad do 0,1 p. b. na tjednoj razini pa su se 3M i 6M krajem tjedna spustili na 2,9, odnosno 2,7%.
- Crobex se oporavio zaključivši tjedan viši za 1,4% na tjednoj razini, odnosno porastavši na 3.162 boda. Sektorski su indeksi ostvarili šaroliku izvedbu (CROBEXindustrija -0,4% na 2.285, CROBEXnutris +2,8% na 896, CROBEXTurist -0,6% na 4.175). Crobis se zadržao na 97,9 bodova.

Ubrzanje godišnje stope inflacije u studenom

PRAVNE NAPOMENE

Ovu publikaciju izdaje PRIVREDNA BANKA ZAGREB-DIONIČKO DRUŠTVO, Zagreb, Radnička 50 (dalje: PBZ) i namijenjena je klijentima Grupe PBZ. Ova publikacija je načinjena samo sa svrhom informiranja i ne može se ni na koji način smatrati ponudom ili pozivom na kupnju bilo koje imovine ili prava koji se u njoj spominju. Informativni karakter ove publikacije znači da ona ne može služiti kao zamjena za vlastitu prosudbu i procjenu bilo kojeg čitatelja ili primatelja ove publikacije. Informacije, mišljenja, analize, zaključci, prognoze i projekcije koji se ovdje iznose zasnivaju se na javno dostupnim podacima u čiju se točnost PBZ pouzda, ali istu ne može jamčiti. U skladu s navedenim, svi stavovi, mišljenja, zaključci, prognoze i projekcije izneseni u ovoj publikaciji podložni su promjenama koje ovise o promjenama podataka kako ih objavljuju korišteni izvori. PBZ dopušta daljnje korištenje podataka iz ove publikacije, uz obavezno navođenje ove publikacije kao izvora. Svaka imovina koja se spominje u ovoj publikaciji i čije se kretanje komentira može, s vremena na vrijeme, biti predmet trgovanja, odnosno zauzimanja pozicije od strane PBZ-a.

EKONOMSKA ISTRAŽIVANJA

Ivana Jović
Ana Lokin

www.pbz.hr